

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie

**INFORMACJA PRAWNA
W SPRAWIE OBOWIĄZKU OPŁACANIA I EGZEKUCJI SKŁADEK
NA RZECZ SAMORZĄDU**

I. WSTĘP:

Przedmiotem niniejszej informacji jest analiza obowiązujących przepisów regulujących zasady opłacania przez pielęgniarki i położne składek na rzecz samorządu zawodowego oraz ich ewentualnej egzekucji.

II. PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 174 poz. 1435 ze zm.) – dalej jako ustawa o samorządzie;
2. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (t.j. Dz. U z 2022 r. poz. 551) – dalej jako ustawa o zawodach;
3. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 479 ze zm.) – dalej jako ustawa w/s egzekucji;
4. Uchwała nr 22 VII Krajowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych z dnia 20 stycznia 2016 r. w/s zmiany uchwały nr 18 VII Krajowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych z dnia 20 stycznia 2016 w/s wysokości składki członkowskiej oraz zasad jej podziału – dalej jako uchwała nr 22.

III. ROZWAŻANIA:

OBOWIĄZEK

Zgodnie z art. 2 ust. 3 oraz na podstawie art. 11 ust. 2 pkt. 4 ustawy o samorządzie, posiadanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarki czy położnej, wiąże się obligatoryjną przynależnością do samorządu zawodowego, a to z kolei oznacza obowiązek opłacania składek członkowskich.

Szczegółowe regulacje dotyczące wysokości składek, zasad ich uiszczania określa Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych, zgodnie z art. 20 pkt 11 ustawy o samorządzie.

Aktualnie wysokość i częstotliwość wpłat składki członkowskiej oraz zasady jej podziału określone zostały w uchwałach VII Krajowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych nr 18 i 22.

Ze względu na formy wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej, uchwały określają miesięczną składkę członkowską w wysokości:

- 1% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w przypadku zatrudnienia na stanowisku pielęgniarki lub położnej na podstawie umowy o pracę albo na podstawie stosunku służbowego,
- wskazana w pkt 1 stawka ma zastosowanie także w przypadku pielęgniarki lub położnej, która nie prowadzi działalności gospodarczej, a która wykonuje zawód wyłącznie na podstawie umowy zlecenia,
- 0,75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dla przedsiębiorstw bez wypłat z zysku, ogłaszanego przez Prezesa GUS za ostatni kwartał poprzedniego roku kalendarzowego w odniesieniu do osób wykonujących zawód pielęgniarki, położnej w ramach działalności gospodarczej – indywidualnej bądź grupowej praktyki zawodowej (w 2022 roku kwota ta wynosi 46,66 zł),
- wskazana w pkt 3 stawka ma zastosowanie także do innych członków samorządu, którzy nie zostali wskazani w pkt poprzedzających, w tym także do pielęgniarek i położnych wykonujących zawód wyłącznie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które nie złożyły wniosku o wykreślenie z rejestru pielęgniarek i położnych.

W przypadku uzyskiwania dochodów jednocześnie z kilku źródeł, składka członkowska powinna być naliczona z jednego źródła, tego z którego wysokość składki jest wyższa.

Składki członkowskie są płatne miesięcznie, przekazuje się je na rachunek właściwej okręgowej izby pielęgniarek i położnych do 15 dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni.

Samodzielne regulowanie składki w wysokości albo w sposób niezgodny z uchwałą Krajowego Zjazdu, jest równoznaczne z niepłaceniem składki członkowskiej.

POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie: Nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W art. 5 §1 pkt 2 ustawy w/s egzekucji przewidziano, że uprawnionym do żądania wykonania obowiązków wynikających bezpośrednio z przepisów prawa jest organ lub instytucja bezpośrednio zainteresowana w wykonaniu przez zobowiązanego obowiązku albo powołana do czuwania nad wykonaniem obowiązku, a w przypadku braku takiej jednostki lub jej bezczynności - podmiot, na którego rzecz wydane zostało orzeczenie lub którego interesy prawne zostały naruszone w wyniku niewykonania obowiązku.

W odniesieniu do składek na rzecz samorządu pielęgniarek i położnych, podmiotem uprawnionym do żądania wszczęcia postępowania egzekucyjnego, będzie okręgowa izba pielęgniarek i położnych, której dana pielęgniarka lub położna jest członkiem.

Przepisy ustawy w/s egzekucji wskazują, że organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania wszystkich środków egzekucyjnych w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych jest naczelnik urzędu skarbowego.

Organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według

ustalonego wzoru. Egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Postępowanie może być wszczęte po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.

W przypadku nieopłacenia przez członka okręgowej izby pielęgniarek i położnych w określonym terminie składek członkowskich, zgodnie z przepisami obowiązującej w tym zakresie uchwały Krajowego Zjazdu, izba może we wskazanym trybie wystawić tytuł wykonawczy, a następnie wystąpić o wszczęcie egzekucji.

Wszczęcie egzekucji administracyjnej następuje z chwilą doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego bądź doręczenia dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub innego prawa majątkowego, jeżeli to doręczenie nastąpiło przed doręzeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego.

Uchylenie się od dobrowolnego wykonania obowiązku może wiązać się nie tylko z przymusowym wykonaniem obowiązku, ale też z dodatkowymi kosztami. Zgodnie z art. 64 §4 ustawy w/s egzekucji co do zasady organ egzekucyjny pobiera w egzekucji należności pieniężnej opłatę egzekucyjną w wysokości 10% wyegzekwowanych środków pieniężnych. W przypadku zapłaty należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie lub kosztów upomnienia organowi egzekucyjnemu lub wierzycielowi przez zobowiązanego po wszczęciu egzekucji administracyjnej, organ egzekucyjny pobiera opłatę egzekucyjną w wysokości 5% uzyskanych w ten sposób środków pieniężnych (art. 64 §5 ustawy w/s egzekucji).

PODSTAWA NALICZENIA SKŁADEK

W rejestrze pielęgniarek i położnych zawarte są w szczególności dane dotyczące tytułu zawodowego, rodzaj ukończonego kształcenia podyplomowego, dane pracodawcy wraz z datą zatrudnienia (art. 44 ustawy o zawodach). Wskazane informacje w powiązaniu z obowiązującymi przepisami dotyczącymi sposobu ustalania najniższego wynagrodzenia, pozwalają na ustalenie minimalnej wysokości składki dla pielęgniarek i położnych wykonujących zawód na podstawie umowy o pracę w podmiocie leczniczym.

RADCA PRAWNY
Wojcik-Król
Paulina Wójcik-Król